

Lublin, dnia 17 września 2014 r.

Stanowisko
Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji
Krajowej Rady Radców Prawnych
w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych
oraz niektórych innych ustaw

W nawiązaniu do sporządzonej opinii w sprawie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw z 16 sierpnia 2013 r. przedstawiam pewne uwagi dotyczące rozwiązań zawartych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

I. Wprowadzenie dopuszczalności zawarcia umowy spółki jawnej i komandytowej przy pomocy wzorca umowy zamieszczonego w systemie teleinformatycznym nie rodzi zasadniczych zastrzeżeń. Jednak niewątpliwie pojawia się pytanie, czy rzeczywiście – zwłaszcza w przypadku spółki jawnej - taki tryb stanowi ułatwienie dla przyszłych wspólników, biorąc pod uwagę proste zasady jej tworzenia w tradycyjnym ujęciu. Ponadto pojawia się też wątpliwość dotycząca umożliwienia takiego sposobu tworzenia spółki osobowej tylko w przypadku spółek jawnych i komandytowych.

Natomiast istotną wątpliwość rodzi proponowane w art. 48 § 1¹ k.s.h. ukształtowanie rodzajów wkładów, jakie w przypadku tworzenia spółki przy wykorzystaniu wzorca umowy wspólnicy będą mogli wnieść do spółki

osobowej. W świetle wskazanego przepisu są to wkłady pieniężne oraz spośród wkładów niepieniężnych: własność rzeczy ruchomej, praw do programów komputerowych oraz praca wspólnika. Wątpliwości budzi takie wskazanie rodzajów dopuszczalnych wkładów niepieniężnych. Nie jest bowiem jasne, czy wniesienie takiej własności oraz praw do programów komputerowych tytułem wkładów ma polegać tylko na ich przeniesieniu na spółkę, czy również na obciążeniu na jej rzecz. Ponadto według uzasadnienia (s. 13) taki sposób utworzenia spółki powinien być ograniczony do najbardziej typowych i najmniej skomplikowanych sytuacji, gdy sąd rejestrowy nie musi poddawać analizie możliwość wnoszenia aportów, o trudnym do określenia zakresie czy wartości.

Tymczasem wkład w postaci pracy wspólnika należy właśnie do takich, w przypadku którego wycena jego wartości budzi szereg wątpliwości, zwłaszcza, gdy praca ma być świadczona przez cały czas istnienia spółki, a ta zostaje zawarta na czas nieokreślony. Ponadto, biorąc pod uwagę terminologię występującą w kodeksie spółek handlowych, wskazującego na wkład w postaci pracy lub usług wspólnika na rzecz spółki, takie uregulowanie spowoduje pytanie o dopuszczalność wnoszenia przez wspólnika w takim przypadku usług jako wkładu niepieniężnego.

Wydaje się więc, że w przypadkach tworzenia spółki osobowej przy wykorzystaniu wzorca umowy, dopuszczalne wkłady powinny zostać ograniczone do wkładów pieniężnych.

II. Wprowadzenie dopuszczalności podjęcia w systemie teleinformatycznym uchwały o ustanowieniu prokury w spółce jawnej (proponowane art. 41 § 3 i 4 k.s.h.), komandytowej i z ograniczoną odpowiedzialnością (proponowany art. 208 § 9 k.s.h.) rodzi pytanie o jej skutki,

skoro samo ustanowienie prokury nie jest wystarczające do nawiązania stosunku prawnego prokury, które wymaga złożenia przez reprezentantów spółki jednostronnego oświadczenia woli o jej udzieleniu. W związku z tym sama uchwała nie jest jeszcze wystarczającą podstawą wpisu prokury do rejestru.

III. Zastrzeżenia budzi propozycja zamieszczenia w kodeksie spółek handlowych art. 151¹ § 3, zgodnie z którym jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, z udziałami bez wartości nominalnej są związane takie same prawa, jak z udziałami o wartości nominalnej. Po pierwsze wątpliwości budzi pominięcie w tym przepisie równości w zakresie obowiązków. Po drugie natomiast pojawia się pytanie o znaczenie tego przepisu i jego stosunek do art. 174 § 1 k.s.h., zgodnie z którym jeżeli ustawa lub umowa spółki nie stanowi inaczej, wspólnicy mają równe prawa i obowiązki w spółce.

IV. W sposób nieprecyzyjny sformułowany został proponowany przepis art. 242 § 1 k.s.h., który stanowi, że na każdy udział przypada jeden głos, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Jednocześnie projektowany art. 242 § 2 k.s.h. stanowi, że jeżeli w spółce ustanowiono udziały o nierównej wartości nominalnej, na każdy 1 złoty wartości nominalnej przypada jeden głos, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. W związku z tym w art. 242 § 1 należałoby wskazać na udziały o równej wartości nominalnej oraz udziały bez wartości nominalnej, albo zawrzeć w nim odwołanie do § 2, przez użycie zwrotu, który zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej sygnalizuje, że kolejny paragraf zawiera wyjątek od formułowanej w danym przepisie zasady, w szczególności poprzez zwrot "z zastrzeżeniem § 2".

V. Nie wydaje się uzasadnione zróżnicowanie wymogów dotyczących podpisów, którymi opatrywane powinny być wnioski składane do sądu rejestrowego drogą elektroniczną. Zasadą jest bowiem - według projektu - opatrywanie ich bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym Platformy Usług Administracji Publicznej (e-PUAP) (art. 694³ § 3 k.p.c.). Natomiast w przypadku spółki z o.o. związanej przy wykorzystaniu wzorca umowy wniosek o jej wpis składany drogą elektroniczną może być również opatrzony innym podpisem elektronicznym, spełniającym wymagania dotyczące podpisu elektronicznego osób zawierających umowę takiej spółki (art. 694³ § 3¹ k.p.c.). Jednocześnie w przypadku wniosku o zmianę lub wykreślenie wpisu dotyczącego takiej spółki stosuje się ogólną zasadę wynikającą z proponowanego art. 694³ § 3 k.p.c. Uzasadnione wydaje się ujednoczenie tych wymagań.

Dr hab. Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak
Katedra Prawa Gospodarczego i Handlowego
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie